

**ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО**

Кафедра менеджменту в охороні здоров'я, фармакоterapiї і
клінічної фармації

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор із
науково-педагогічної роботи,
доцент Ірина СОЛОНИНКО

_____ 2022

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
циклу тематичного удосконалення
«Менеджмент фармакоterapiї та фармацевтична опіка в хірургії та
онкології»
з індивідуальним симуляційним навчанням

Кількість навчальних годин: лекції – 10,
практичні заняття – 36,
семінарські заняття – 22,
самостійна робота – 14,
додаткові програми – 8.

Всього – 90 годин.
Кредити ECTS – 3.

Обговорено та ухвалено
на методичному засіданні кафедри
протокол №1
«31» серпня 2022

Затверджено методичною комісією
факультету післядипломної освіти
протокол № 4
«20» _____ 2022

Завідувач кафедри

професор Андрій ЗІМЕНКОВСЬКИЙ

Голова методичної комісії

доцент Орест СІЧКОРИЗ

Навчальну програму циклу тематичного удосконалення «Менеджмент фармакоterapiї та фармацевтична опіка в хірургії та онкології» з індивідуальним симуляційним навчанням для безперервного професійного розвитку лікарів опрацьовано працівниками кафедри менеджменту в охороні здоров'я, фармакоterapiї і клінічної фармації Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького:

ЗИМЕНКОВСЬКИЙ А.Б. – завідувач кафедри менеджменту в охороні здоров'я, фармакоterapiї і клінічної фармації, доктор медичних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України;

ЛОПАТИНСЬКА О.І. – доцент кафедри менеджменту в охороні здоров'я, фармакоterapiї і клінічної фармації, кандидат фармацевтичних наук;

СТЕПАНЮК Н.Г. – доцент кафедри менеджменту в охороні здоров'я, фармакоterapiї і клінічної фармації, кандидат фармацевтичних наук;

БАБЛЯК С.Д. – асистент кафедри менеджменту в охороні здоров'я, фармакоterapiї і клінічної фармації, кандидат медичних наук;

БОРЕЦЬКА О.Б. – асистент кафедри менеджменту в охороні здоров'я, фармакоterapiї і клінічної фармації, кандидат фармацевтичних наук;

ГОРОДНИЧА О.Ю. – асистент кафедри менеджменту в охороні здоров'я, фармакоterapiї і клінічної фармації, кандидат фармацевтичних наук;

КОВАЛЬ А.Я. – асистент кафедри менеджменту в охороні здоров'я, фармакоterapiї і клінічної фармації, магістр державного управління;

СЕХ М.Я. – асистент кафедри менеджменту в охороні здоров'я, фармакоterapiї і клінічної фармації, кандидат фармацевтичних наук.

РЕЦЕНЗЕНТ:

МАТВІЙЧУК Б.О. – завідувач кафедри хірургії, пластичної хірургії та ендоскопії факультету післядипломної освіти Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, доктор медичних наук, професор

Програма обговорена і рекомендована до затвердження на засіданні кафедри менеджменту в охороні здоров'я, фармакоterapiї і клінічної фармації Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького (протокол №1 від 31.08.2022).

Пояснювальна записка

Навчальна програма циклу тематичного удосконалення «Менеджмент фармакотерапії та фармацевтична опіка в хірургії та онкології» з індивідуальним симуляційним навчанням створена з метою поглиблення знань та умінь слухачів із питань, що стосуються наукових досягнень та практичних рекомендацій щодо призначення та проведення раціональної поліхіміотерапії та фармакотерапевтичного супроводу в онкології та хірургії. Доцільність викладання циклу продиктована сучасними вимогами до принципів надання медичної допомоги, спрямованих на раціональний розподіл ресурсів, формування гарантованого обсягу і якості медичних та фармацевтичних послуг, відповідно до рівня розвитку новітньої медичної / фармацевтичної науки і практики. Отож, викладання тематики циклу базується на сучасних даних доказової медицини, принципах індивідуалізованої фармакотерапії, основах лікової психології та поведінки, а також чинних в Україні нормативно-правових документах дотичних до проблематики:

- Конституція України (чинна ред. 01.01.2020);
- Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» (чинна ред. 19.08.2022);
- Науково-аналітична доповідна записка «Роль освіти у формуванні якостей лідера і керівника» Державної установи «Інститут економіки та прогнозування НАН України», 2022;
- Постанова Кабінету Міністрів України від 14 липня 2021 року №725 «Про затвердження Положення про систему безперервного професійного розвитку медичних та фармацевтичних працівників»;
- Закон України «Про лікарські засоби» (чинна ред. 08.06.2022);
- Постанова Кабінету Міністрів України від 25 квітня 2018 р. №411 «Деякі питання електронної системи охорони здоров'я» (чинна ред. 28.07.2022).

Тематика занять забезпечує комплексний підхід до менеджменту фармакотерапії та фармацевтичної опіки у хірургії та онкології. Програма включає 10 годин лекції, 36 годин практичних занять, 22 години семінарських

занять, 14 годин самостійної роботи, а також 8 годин додаткових програм (основи раціональної фармакотерапії, новітні інформаційні технології в медицині та фармації, медицина катастроф, медичне право). Тривалість навчання – 2 тижні (90 годин, кредити ECTS – 3). У процесі навчання контроль знань, умінь і навичок проводиться на семінарських, практичних заняттях та заліку.

Навчальна програма циклу тематичного удосконалення «Менеджмент фармакотерапії та фармацевтична опіка в хірургії та онкології» спрямована на безперервний професійний розвиток лікарів, удосконалення їх знань з менеджменту фармакотерапії, що ґрунтується на даних доказової медицини; забезпечення стандартизованих підходів до раціональної фармакотерапії і фармацевтичної опіки; пошуку та впровадження індикаторів якості в діяльність закладів охорони здоров'я. У процесі навчання у межах циклу тематичного удосконалення висвітлюється актуальність проблеми менеджменту погодженої співпраці лікарів та фармацевтичних фахівців із питань раціональної фармакотерапії, профілактики ускладнень фармакотерапії, формування концепції ефективного та безпечного використання лікарських засобів на основі сучасної методології фармацевтичної опіки. Слухачі циклу удосконалюють знання з нормативно-правового забезпечення професійної діяльності, сучасних принципів раціонального застосування лікарських засобів у клінічній практиці при профілактиці, діагностиці, лікуванні хірургічних, онкологічних та супутніх захворювань (зокрема коронавірусної інфекції) на основі існуючих клінічних рекомендацій (настанов), опрацьованих медичних стандартів / клінічних протоколів, що визначають принципи та методи надання медичної допомоги. У програмі враховано додаткове опанування слухачами сучасних знань, зокрема, з раціонального застосування лікарських засобів та інших медичних (фармацевтичних) технологій, попередження ліко-пов'язаних проблем як індикаторів якості фармакотерапії, фармацевтичної опіки, лікової психології тощо. З метою удосконалення практичних навичок слухачів програму адаптовано з врахуванням здійснення у системі охорони здоров'я

України електронного документообігу. Передбачено індивідуальні симуляційні заняття із застосуванням навчальної електронної медичної системи HELSI.

Теми лекційного курсу розкривають сучасні проблемні питання відповідних розділів циклу тематичного удосконалення «Менеджмент фармакоterapiї та фармацевтична опіка в хірургії та онкології». Практичні та семінарські заняття містять рекомендовані актуальні теми з проблемних питань щодо вікової фармакоterapiї, поліпрагмазії та базуються на стандартах медичних технологій, клінічних настановах і рекомендаціях. Для самостійної роботи, застосування власного клінічного досвіду у форматі «круглого столу» та «брейн шторму» за участю слухачів циклу та викладачів кафедри передбачені найбільш актуальні теми семінарських занять, що стосуються сучасних проблемних питань надання медичної допомоги в Україні. Програма циклу тематичного удосконалення «Менеджмент фармакоterapiї та фармацевтична опіка в хірургії та онкології» доповнена переліком рекомендованої літератури та сучасними електронними ресурсами для самостійної роботи слухачів над тематикою, що передбачена наведеним планом.

Структура циклу тематичного удосконалення

«Менеджмент фармакоterapiї та фармацевтична опіка в хірургії та онкології»

Тривалість навчання: 0,5 місяця (90 год.)

Код	Назва складової циклу	Вид заняття (год.)			Самостійна робота (год.)	Додаткові програми (год.)	Всього (год.)
		Лекції	Практичні	Семінари			
1.	Менеджмент застосування лікарських засобів у хірургії та онкології	4	16	8	6		34
2.	Менеджмент ліко-пов'язаних проблем у хірургії та онкології	2	6	6	2		16
3.	Менеджмент лікової психології та лікової поведінки у хірургії та онкології	2	2	2	4		10

Код	Назва складової циклу	Вид заняття (год.)			Самостійна робота (год.)	Додаткові програми (год.)	Всього (год.)
		Лекції	Практичні	Семінари			
4.	Фармацевтична опіка у хірургії та онкології	2	6	4	2		14
5.1	Основи раціональної фармакотерапії					2	2
5.2	Новітні інформаційні технології в медицині та фармації					2	2
5.3	Медицина катастроф					2	2
5.4	Медичне право					2	2
6.	Залік			2			2
7.	Індивідуальне симуляційне навчання		6				6
Всього (год.)		10	36	22	14	8	90

Завідувач кафедри менеджменту в охороні здоров'я, фармакотерапії і клінічної фармації

професор Андрій ЗІМЕНКОВСЬКИЙ

**Тематичний план лекцій циклу тематичного удосконалення
«Менеджмент фармакотерапії та фармацевтична опіка в хірургії та онкології»**

№ з/п	Назва теми лекції	Кількість год.
1.	Клініко-фармацевтичний менеджмент як інструмент забезпечення якості медичної допомоги та оптимізації витрат на фармакотерапію	2
2.	Принципи раціональної поліхіміотерапії в онкології і фармакотерапевтичного супроводу хірургічних втручань	2
3.	Менеджмент ліко-пов'язаних проблем	2
4.	Менеджмент лікової психології та лікової поведінки	2
5.	Фармацевтична опіка як інструмент забезпечення раціональності фармакотерапії	2
Всього		10

Завідувач кафедри менеджменту в охороні здоров'я, фармакотерапії і клінічної фармації

професор Андрій ЗІМЕНКОВСЬКИЙ

**Тематичний план практичних занять циклу тематичного удосконалення
«Менеджмент фармакотерапії та фармацевтична опіка в хірургії та онкології»**

№ з/п	Назва теми практичного заняття	Кількість год.
1.	Науково-методологічні аспекти раціональної фармакотерапії та фармацевтичної опіки	2
2.	Доказова медицина як інструмент забезпечення раціональності фармакотерапії. Принцип вибору лікарського засобу для проведення фармакотерапії	2
3.	Принципи менеджменту поліхіміотерапії в онкології та фармакотерапевтичного супроводу хірургічних втручань. Особливості фармакотерапії при супутній патології (зокрема COVID-19)	2
4.	Чинники, що впливають на ефективність та безпеку фармакотерапії	2
5.	Роль нутріційних факторів у підвищенні ефективності та безпеки фармакотерапії	2
6.	Клініко-фармацевтичні підходи до використання антибактерійних лікарських засобів та роль фармацевтичної опіки у попередженні антибіотикорезистентності	2
7.	Менеджмент ліко-пов'язаних проблем	2
8.	Виявлення та інформування про випадки побічних реакцій лікарських засобів та/або відсутність ефективності	2
9.	Менеджмент лікових взаємодій	2
10.	Лікова поведінка пацієнта. Особливості фармацевтичної опіки у забезпеченні та підтриманні високого рівня адгеренсу	2
11.	Основні принципи фармацевтичної опіки в хірургії та онкології	2
12.	Менеджмент комунікації, менеджмент партнерства	2
13.	Роль фармацевтичної опіки у виборі та раціональному застосуванні лікарських засобів у різних категорій пацієнтів	2
14.	Принципи використання результатів фармако- та клінікоекономічних методів аналізу в обґрунтуванні вибору лікарських засобів	2
15.	Система реімбурсації та її роль у забезпеченні економічної доступності медичної допомоги	2
Всього		30

Завідувач кафедри менеджменту в охороні здоров'я, фармакотерапії і клінічної фармації

професор Андрій ЗІМЕНКОВСЬКИЙ

**Тематичний план семінарських занять циклу тематичного удосконалення
«Менеджмент фармакотерапії та фармацевтична опіка в хірургії та онкології»**

№ з/п	Назва теми семінарського заняття	Кількість год.
1.	Вступна конференція з питань менеджменту фармакотерапії та фармацевтичної опіки в хірургії та онкології	2
2.	Доказова медицина як інструмент забезпечення раціональності фармакотерапії	2
3.	Прикладні аспекти раціонального застосування окремих груп лікарських засобів у клінічній практиці	2
4.	Основи раціонального харчування та дієтотерапії. Вплив харчових продуктів на ефективність та безпеку лікарських засобів	2
5.	Система ліко-пов'язаних проблем (DRP) як основа оцінки якості фармакотерапії	2
6.	Взаємодії лікарських засобів, принципи їх класифікації. Фармацевтична опіка скерована на попередження небажаних наслідків лікових взаємодій	2
7.	Роль системи фармаконагляду у забезпеченні ефективності та безпеки застосування лікарських засобів	2
8.	Менеджмент лікової поведінки	2
9.	Принципи клініко-фармацевтичного підходу до раціонального застосування лікарських засобів у геріатрії. Особливості фармацевтичної опіки пацієнтів похилого та старечого віку	2
10.	Фармако- та клініко-економічні методи аналізу та їх роль в менеджменті фармакотерапії	2
11.	Залік	2
Всього		22

Завідувач кафедри менеджменту в охороні здоров'я, фармакотерапії і клінічної фармації

професор Андрій ЗІМЕНКОВСЬКИЙ

Тематичний план індивідуального симуляційного навчання (практичні заняття) циклу тематичного удосконалення «Менеджмент фармакотерапії та фармацевтична опіка в хірургії та онкології»

№ з/п	Назва теми практичного заняття	Кількість год.
1.	Електронна медична система HELSI – автоматизація роботи медичного закладу	2

№ з/п	Назва теми практичного заняття	Кількість год.
2.	Застосування електронної медичної системи HELSI фахівцями охорони здоров'я та пацієнтами	2
3.	Angels-симулятор як інструмент підвищення якості фармакотерапії	2
Всього		6

Завідувач кафедри менеджменту в охороні здоров'я, фармакотерапії і клінічної фармації

професор Андрій ЗІМЕНКОВСЬКИЙ

Тематичний план самостійної роботи циклу тематичного удосконалення «Менеджмент фармакотерапії та фармацевтична опіка в хірургії та онкології»

№ з/п	Назва теми	Кількість год.
1.	Менеджмент застосування лікарських засобів у хірургії та онкології	4
2.	Менеджмент ліко-пов'язаних проблем у хірургії та онкології	2
3.	Менеджмент лікової психології у хірургії та онкології	4
4.	Фармацевтична опіка у хірургії та онкології	2
5.	Практичне застосування принципів клініко-фармацевтичного менеджменту у хірургії та онкології	2
Всього		14

Завідувач кафедри менеджменту в охороні здоров'я, фармакотерапії і клінічної фармації

професор Андрій ЗІМЕНКОВСЬКИЙ

Питання до заліку

1. Науково-методологічні аспекти раціональної фармакотерапії та фармацевтичної опіки.
2. Чинники, що впливають на ефективність та безпеку фармакотерапії.
3. Доказова медицина як інструмент забезпечення раціональності фармакотерапії.

4. Принципи вибору лікарських засобів для проведення раціональної фармакотерапії.
5. Основні принципи фармацевтичної опіки в хірургії та онкології.
6. Менеджмент комунікації, менеджмент партнерства.
7. Менеджмент ліко-пов'язаних проблем.
8. Виявлення та інформування про випадки побічних реакцій лікарських засобів та/або відсутність ефективності.
9. Взаємодії лікарських засобів, принципи їх класифікації.
10. Фармацевтична опіка скерована на попередження небажаних наслідків лікових взаємодій.
11. Роль фармацевтичної опіки у виборі та раціональному застосуванні лікарських засобів різних категорій пацієнтів.
12. Принципи менеджменту поліхіміотерапії в онкології та фармакотерапевтичного супроводу хірургічних втручань.
13. Особливості фармакотерапії при супутній патології (зокрема COVID-19).
14. Клініко-фармацевтичні підходи до використання антибактерійних лікарських засобів.
15. Роль фармацевтичної опіки у попередженні антибіотикорезистентності.
16. Лікова поведінка пацієнта.
17. Роль фармацевтичної опіки у забезпеченні та підтриманні високого рівня адгеренсу.
18. Принципи використання результатів фармако- та клінікоекономічних методів аналізу в хірургії та онкології.
19. Роль фармакоекономічного аналізу в обґрунтуванні вибору лікарських засобів.
20. Система реімбурсації та її роль у забезпеченні економічної доступності медичної допомоги.
21. Інформаційні бази доказових даних, їх значення для менеджменту якості фармакотерапії.
22. Електронні медичні системи (HELSI тощо).

Список рекомендованих джерел

1. Безпека пацієнта, безпека медицини. Матеріали конференції. 2021. URL: <https://docacademy.com.ua/news/video-150921/>
2. Деякі питання реімбурсації лікарських засобів за програмою державних гарантій медичного обслуговування населення. Постанова Кабінету Міністрів України від 28 липня 2021. №854. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/854-2021-%D0%BF#Text>
3. Зіменковський А. Лікова психологія. Львів: Видавництво «Світ», 2021. 312 с.
4. Зіменковський А.Б., Борецька О.Б., Настюха Ю.С. Трактуння дефініцій комплаєнсу та адгеренсу як складових лікової поведінки пацієнта. Клінічна фармація, фармакотерапія та медична стандартизація. 2014. №4(25). С. 121-129.
5. Кресс Г.Г., Монтеро А. Сучасні принципи ефективного менеджменту гострого больового синдрому: безпека, послідовність, мультимодальність та індивідуальний підхід. *Здоров'я України*. 2021. №5. С. 32-33. URL: <https://health-ua.com/article/68330-suchasn-printcipi-efektivnogo-menedzhmentu-gostrogo-bolovogo-sindromu-bezpe>
6. Менеджмент лікової поведінки пацієнта. Методичні рекомендації / А.Б. Зіменковський, Т.М. Думенко, О.В. Матвєєва, О.Б. Борецька, Ю.С. Настюха, М.М. Заяць, Т.В. Єремєєва, В.Я. Шибінський, Н.І. Заремба, Н.В. Роговик. Львів: Львівський НМУ імені Данила Галицького, підрозділ оперативного друку, 2015. 59 с.
7. Науково-аналітична доповідна записка «Роль освіти у формуванні якостей лідера і керівника» Державної установи «Інститут економіки та прогнозування НАН України». Київ, 2022. 14 с.
8. Новітній глосарій з клінічної фармації. Навчальний посібник / А.Б. Зіменковський, В.Я. Сятиня, І.А. Зупанець [та ін.]; Під заг. ред. проф. А.Б. Зіменковського. Львів, 2013. 517 с.
9. Основи клінічної фармації / М. Дрозд, М. Хербет, Б. Якубовська-Солярська

- [та ін.]. Підручник для студентів фармації та медицини під редакцією д.мед.н., проф. Анни Велі-Гоєнської, д.мед.н., проф. Станіслава Чучвара, д.мед.н., проф. Андрія Зіменковського. Люблінський медичний університет, Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького. Львів, 2015. 528 с.
10. Посохова К.А., Матвєєва О.В. Вплив індивідуальних особливостей організму, патологічних процесів, комбінованого застосування лікарських засобів на їх ефективність. *Український медичний часопис*. 2018. №4(2). URL: <https://www.umj.com.ua/article/129611/vpliv-individualnih-osoblivostej-organizmu-patologichnih-protsesiv-kombinovanogo-zastosuvannya-likarskih-zasobiv-na-yih-efektivnist>
  11. Про затвердження Порядку здійснення фармаконагляду. Міністерства охорони здоров'я України від 27.12.2006 №898. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0073-07#Text>
  12. Про затвердження Реєстру лікарських засобів, які підлягають реімбурсації за програмою державних гарантій медичного обслуговування населення, станом на 18 лютого 2022 року. Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 25.02.2022 №366. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0366282-22#Text>
  13. Тактика призначення лікарських засобів в періопераційний період: гайдлайн SPAQI 2021 р. *Український медичний часопис*. 2021. URL: https://anest.vn.ua/file/9_SPAQI_2021.pdf
  14. Уніфікована методика оцінки фармакотерапії за листками лікарських призначень: метод. рек., МОЗ України / А.Б. Зіменковський, А.М. Морозов, А.В. Степаненко [та ін.]; Український центр наукової медичної інформації і патентно-ліцензійної роботи, Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького, підрозділ оперативного друку. Київ, Львів, 2011. 38 с.
  15. Фармакоеконіміка у питаннях та відповідях: навч. посіб. для провізорів інтернів / О.С. Яковлева. Запоріжжя: [ЗДМУ], 2015. 88 с.

16. Фармакоєкономіка: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Л.В. Яковлева, Н.В. Бездітко, О.О. Герасимова [та ін.]; за ред. Л.В. Яковлевої. Вінниця: Нова книга, 2009. 208 с.
17. Фармаконагляд та підходи до його здійснення: метод. рек., МОЗ України / О.В. Матвеева, І.С. Чекман, С.В. Нальотов [та ін.]; Український центр наукової медичної інформації і патентно-ліцензійної роботи. Київ, 2013. 85 с.
18. Adriaenssens N., Bruyndonckx R., Versporten A., et al. Quality appraisal of antibiotic consumption in the community, European Union/European Economic Area, 2009 and 2017. *J Antimicrob Chemother.* 2021. №76 (12 Suppl 2). P. ii60-ii67. doi:10.1093/jac/dkab178
19. American Geriatrics Society Beers Criteria Update Expert Panel. American Geriatrics Society 2019 Updated AGS Beers Criteria® for Potentially Inappropriate Medication Use in Older Adults. *J Am Geriatr Soc.* 2019. №67. P. 674-694. doi:10.1111/jgs.15767
20. Ased S., Wells J., Morrow L.E., & Malesker M.A. Clinically significant food-drug interactions. *The Consultant Pharmacist®.* 2018. №33(11). P. 649-657.
21. Browne A.J., Chipeta M.G., Haines-Woodhouse G., et al. Global antibiotic consumption and usage in humans, 2000-18: a spatial modelling study. *Lancet Planet Health.* 2021. №5(12). P. e893-e904. URL: [https://doi:10.1016/S2542-5196\(21\)00280-1/](https://doi:10.1016/S2542-5196(21)00280-1/)
22. den Heijer J.M., Heuberger J.A., Hijma H., Kruithof A.C., van Smeden J., Groeneveld G.J., Burggraaf J., Cohen A. Good Clinical Trials by removing defensive interpretation of Good Clinical Practice guidelines. *Br J Clin Pharmacol.* 2021. №87(12). P. 4552-4559. URL: <https://doi:10.1111/bcp.14843>
23. Dreischulte, T., van den Bemt B., Steurbaut S., & European Society of Clinical Pharmacy. European Society of Clinical Pharmacy definition of the term clinical pharmacy and its relationship to pharmaceutical care: a position paper. *International journal of clinical pharmacy.* 2022. 10.1007/s11096-022-01422-7. URL: <https://doi.org/10.1007/s11096-022-01422-7>

24. Galbraith K., Ward A., Heneghan C. A real-world approach to Evidence-Based Medicine in general practice: a competency framework derived from a systematic review and Delphi process. *BMC Med Educ.* 2017. №17(1). P. 78. URL: [https://doi: 10.1186/s12909-017-0916-1](https://doi.org/10.1186/s12909-017-0916-1)
25. Horodnycha O., Zimenkovsky A. Antibiotic allergy as a cause of hospitalization in adults: a hospital-based study in Ukraine. *Pharm Pract (Granada)*. 2021. №19 (1): 2055. doi: 10.18549 / PharmPract. 2021.1.2055
26. Kumaravel B., Hearn J.H., Jahangiri L., Pollard R., Stocker C.J., Nunan D. A systematic review and taxonomy of tools for evaluating evidence-based medicine teaching in medical education. *Syst Rev.* 2020. №9(1). P. 91. doi: 10.1186/s13643-020-01311-y
27. Lesser M.N.R., Lesser L.I. Nutrition Support Therapy. *Am Fam Physician.* 2021. №104(6). P. 580-588.
28. Malik M., Tahir M.J., Jabbar R., Ahmed A., Hussain R. Self-medication during Covid-19 pandemic: challenges and opportunities. *Drugs Ther. Perspect.* 2020. №36(12). P. 565-567. URL: <https://link.springer.com/article/10.1007/s40267-020-00785-z>
29. Mohammed S., Gorski L. Antimicrobial Resistance and Antimicrobial Stewardship in Home Healthcare. *Home Healthc Now.* 2021. №39(5). P. 238-246. doi:10.1097/NHH.0000000000001012
30. Pazan F., Kather J., Wehling M. A systematic review and novel classification of listing tools to improve medication in older people. *Eur J Clin Pharmacol.* 2019. №75(5). P. 619-625. doi: 10.1007/s00228-019-02634-z
31. Prestinaci F., Pezzotti P., Pantosti A. Antimicrobial resistance: a global multifaceted phenomenon. *Pathog Glob Health.* 2015. №109 (7). №309-318. doi: 10.1179/2047773215Y.00000000030
32. Ryu J.Y., Kim H.U., Lee S.Y. Deep learning improves prediction of drug-drug and drug-food interactions. *Proceedings of the National Academy of Sciences.* 2018. №115(18). E4304-E4311.

33. Scherf-Clavel O. Drug-Drug Interactions With Over-The-Counter Medicines: Mind the Unprescribed. *Ther Drug Monit.* 2022. №44(2). P. 253-274. URL: [https://doi: 10.1097/FTD.0000000000000924](https://doi.org/10.1097/FTD.0000000000000924)
34. van Mil JW, Horvat N, Westerlund T, Richling I. The Pharmaceutical Care Network Europe Classification for Drug-Related Problems V9.1. Zuidlaren: Pharmaceutical Care Network Europe Association; 2020 May. 7 p. URL: <https://www.pcne.org/working-groups/2/drug-related-problem-classification>.
35. Viswanathan V.K., Mallozzi M.J., Vedantam G. Clostridium difficile infection: An overview of the disease and its pathogenesis, epidemiology and interventions. *Gut Microbes.* 2010. №1(4). P. 234-242. doi: 10.4161/gmic.1.4.12706
36. Zimenkovsky A., Nastyukha Y., Boretska O., Devinyak O., Melikova F. Perception of information about drugs by a patient as an aspect of pharmaceutical care on the example of non-steroidal anti-inflammatory drugs. *Pharmacia.* 2018. №1(65). P. 18-33.
37. Zimenkovsky A., Nastyukha Yu., Kostyana K., Devinyak O., Zayats M., Koval A., Denysiuk O., Gorodnycha O., Siatynia V. Clinical pharmacy in Ukraine according to the healthcare professionals' assessment. *Pharmacia.* 2019. №66(4). P. 193-200. <https://doi.org/10.3897/pharmacia.66.e37706>

РЕЦЕНЗІЯ

*на робочу навчальну програму циклу тематичного удосконалення
«Менеджмент фармакоterapiї та фармацевтична опіка в хірургії та
онкології» з індивідуальним симуляційним навчанням*

Цикл тематичного удосконалення «Менеджмент фармакоterapiї та фармацевтична опіка в хірургії та онкології» з індивідуальним симуляційним навчанням тривалістю 0,5 місяця (90 годин, 3 кредити ECTS) розроблений працівниками кафедри менеджменту в охороні здоров'я, фармакоterapiї і клінічної фармації Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького. Цикл тематичного удосконалення має на меті поглиблення знань та умінь для здійснення клініко-фармацевтичного менеджменту, включно з менеджментом ліко-пов'язаних проблем; лікової психології та лікової поведінки пацієнтів; застосування результатів фармако- та клініко-економічного аналізу в обґрунтуванні вибору лікарських засобів.

Програмою циклу тематичного удосконалення передбачено лекції, семінарські та практичні заняття з питань раціональної фармакоterapiї, менеджменту якості фармакоterapiї, зокрема, базуючись на системі ліко-пов'язаних проблем, лікової поведінки, а також принципів фармацевтичної опіки в хірургії та онкології. Окрім цього, програма циклу включає індивідуальне симуляційне навчання для формування або удосконалення навичок роботи з електронними медичними системами.

За структурою та змістом опрацьована навчальна програма циклу тематичного удосконалення «Менеджмент фармакоterapiї та фармацевтична опіка в хірургії та онкології» з індивідуальним симуляційним навчанням відповідає чинним вимогам та може бути рекомендована для затвердження методичною комісією факультету післядипломної освіти Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького.

Рецензент

завідувач кафедри хірургії, пластичної хірургії та ендоскопії ФПДО
Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького,
доктор медичних наук

професор Богдан МАТВІЙЧУК